

11 sön e Trefaldighet

Psalmer: 4, L130, 46 , 211, L178, L170

Texter: Jes 2:12-17, Rom 3:21-28, Luk 18:9-14

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Lukas 18:9-14

9 För några som var säkra på att de själva var rättfärdiga och som föraktade andra, berättade Jesus också denna liknelse: 10 "Två män gick upp till templet för att be. Den ene var farisé och den andre publikan. 11 Fariséen stod och bad för sig själv: Gud, jag tackar dig för att jag inte är som andra människor, rånare, brottslingar, äktenskapsbrytare, eller som den där publikanen. 12 Jag fastar två gånger i veckan, jag ger tionde av allt jag tjänar. 13 Publikanen stod långt borta och vågade inte ens lyfta blicken mot himlen utan slog sig för bröstet och bad: Gud, var nådig mot mig, syndare. 14 Jag säger er: Han gick hem rättfärdig, inte den andre. Ty var och en som upphöjer sig ska bli förödmjukad, men den som ödmjucar sig ska bli upphöjd."

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, ge oss en rätt insikt om oss själva och bevara oss för självbedrägeri. Väck i oss en rätt ånger så att vi kommer till dig för att få nåd och syndernas förlåtelse. Amen.

Guds ord lär oss att alla människor har syndat. Det finns inga undantag från detta. Men Guds ord lär oss också att Jesus är Guds offerlamm som tagit bort världens synder. Gud har förlåtit alla människor alla deras synder för Kristi skull och detta löfte förkunnas i evangeliet.

Men vilka människor är intresserade av ett sådant budskap? Ja, det är bara de syndare som har behov av syndernas förlåtelse. Syndare som inte inser sitt behov av Frälsaren kommer att förakta löftet och betrakta det som värdelöst. De som tror att de kan göra så mycket gott att Gud blir nöjd upphöjer sig själva. Men de som inser att de syndare ödmjucar sig och kommer till Gud för att få nåd. På domens dag ska Gud göra skillnad på dessa två typer av syndare, *ty var och en som upphöjer sig ska bli förödmjukad, men den som ödmjucar sig ska bli upphöjd.*

Jesus berättar om två män som kom till templet för att be. Den ene var en farisé och den andre en publikan. De två männen kom representerar två olika grupper som utgjorde ytterligheter i dåtidens samhälle. Fariséerna var människor som

försökte uppfylla Guds lag i minsta detalj i vardagslivet. Ingen människa kunde anklaga dem för oärlighet eller oordentligt liv på någon enda punkt. Fariseerna trodde att de hade något att berömma sig av inför Gud. Publikanerna däremot var föraktade av de flesta. De betraktades som förrädare eftersom de arbetade åt den romerska ockupationsmakten och de var allmänt kända som tjuvar som tog ut för mycket tull för att sko sig själva. Publikanen i Jesu berättelse trodde sig inte vara något annat än en syndare. De två männen som kom till templet för att be var mycket olika. Bibeln lär oss att de ändå en sak gemensamt: de var syndare inför Gud.

Den här berättelsen handlar inte bara om dessa två män på Jesu tid. Berättelsen handlar om människor i alla tider och på alla platser. Alla människor är syndare inför Gud men bland dessa människor finns det i varje tid och på varje plats vissa som inte vill inse detta. Och det finns andra som bär på en tung börda. De har insett att de är syndare inför Gud.

En av följderna av syndafallet är att människan inte inser sitt hopplösa läge. Med syndafallet kom en andlig blindhet som invaggar människan i falsk säkerhet. Människor uppfattar synd och rättfärdighet helt utifrån mänskliga referensramar. De bästa anses rättfärdiga och de sämsta anses för orättfärdiga. Det finns hela skalan av olika slags människor från moraliska monster och grovt kriminella till verkligt godhjärtade och kärlekfulla. Var står vi själva på denna skala? Få kommer fram till något annat resultat än denne farisee när de jämför sig med andra. De flesta kommer fram till att man ändå är en förhållandevis bra människa, för man tillhör ju inte de som förstör för andra. Många hoppas att det ska duga inför Gud också. Men Bibeln lär oss att vi inte ska jämföra oss med andra utan jämföra oss med Guds lag. Och inför Guds lag står varje människa med skuld.

Fariseen i vår berättelse var säker på att han var rättfärdig och han föraktade andra människor. Han kom till templet för att be men hans bön var ingen ödmjuk begäran utan bestod mest i skryt. Han bad: *Gud, jag tackar dig för att jag inte är som andra människor, rånare, brottslingar, äktenskapsbrytare, eller som den där publikanen.* Han trodde att han var bättre än alla andra människor därför att han avstått från att råna folk, begå brott, otrohet och bedrägeri. Hans egna hederliga liv stod i skarp kontrast till brottslingar och den jämförelsen gjorde honom säker på att han var bättre än andra människor.

Men fariséen hade inte bara avstått från att begå brott, han hade också utträttat något som han skröt över. Han fastade två gånger i veckan och gav tionde av allt han tjänade. Fariséerna hade själva hittat på att de skulle göra detta. Detta var inget som Gud befallt. Gud hade genom sin tjänare Mose befallt att folket skulle

ge tionde av skörden av frukt och säd samt tionde av avkastningen från boskapen. Fariséen gav tionde av allt han tjänade. Det var inget Gud befallt men något som han själv ansåg synnerligen rättfärdigt och gott. Gud hade också befallt sitt folk att fasta en dag en gång per år på Försoningsdagen. Men den här mannen fastade två gånger i veckan, måndagar och torsdagar. Det var inget Gud befallt men i hans egna ögon var det något synnerligen gott och rättfärdigt som han till och med kunde visa upp och skryta med inför Gud. Han ansåg att han inte bara gjort vad Gud krävde utan att han gjort ännu mer.

Gud vill att alla människor ska blir frälsta och han har sänt Jesus Kristus till frälsning för alla världens människor. Gud hade berett frälsning också för denne farisé. Ändå blev fariséen utan frälsning. Varför? Fariséen ansåg sig inte vara en syndare och tog därför inte emot syndernas förlåtelse.

Denna berättelse handlar inte bara om denne farisé utan om alla människor som tänker om sig själva på samma sätt. Vi måste inse att vi inte har något att berömma oss av inför Gud. Även om vi har en ny vilja och gärna vill göra gott så som Guds bud befallar måste vi bekänna med Jesaja: *Vi är alla orena, alla våra rättfärdiga gärningar är som en smutsig klädsel.* (Jesaja 64:6) Inte ens våra bästa gärningar är något att berömma sig av inför Gud. Detta ska vi bekänna och sedan ta emot den rättfärdighet som Gud skänker för Kristi skull. Den som berömmar sig ska berömma sig av Herren.

Publikanen var en syndare som insåg sin hopplösa situation. Guds lag och hans eget samvete hade talat till hans hjärta och gett honom en insikt som var förskräcklig men nödvändig. Vi är syndare inför Gud och står under lagens dom på grund av våra gärningar. Men publikanen hade också fått en annan insikt - en kunskap som vi inte kan få av lagen och inte heller hittar i samvetet eller vårt eget hjärta. Det är en kunskap som evangeliet uppenbarar för oss: hos Gud finns nåd och förlåtelse. I den tron kom han till templet för att be om Guds nåd. *Publikanen stod långt borta och vågade inte ens lyfta blicken mot himlen utan slog sig för bröstet och bad: Gud, var nådig mot mig, syndare.*

Fariséen behövde ingenting från Gud varken nåd eller förlåtelse och han bad inte heller om det utan skröt inför Gud om sina gärningar. Publikanens förhållande till Gud var helt annorlunda. Han bad Gud vara nådig mot honom, syndaren. I sitt förhållande till Gud erkänner han Gud som givare och sig själv som mottagare. Han var mottagare av Guds oförtjänta nåd. Han var i behov av nåd och förlåtelse och trodde att nåden och förlåtelsen fanns hos Gud. Han bad Gud om det han behövde och trodde på Guds nåd. Genom tron tog han också emot nåden. Gud ska på domens dag upphöja den som ödmjucar sig. På domens dag ska han få höra domaren säga: *Gå in i min Faders glädje.*

Denna ånger som vi ser hos publikanen är inget förtjänstfullt verk. Det var inte på grund av sin ånger som han gick hem rättfärdig. Men ångern var ändå nödvändig. Det är bara de som ångrar sin synd som tar emot syndernas förlåtelse. Det är bara de som har behov av syndernas förlåtelse och griper om löftet.

Varken goda gärningar eller ångern rättfärdiggör någon enda människa inför Gud. Det enda som rättfärdiggör en människa inför Gud är Guds egen rättfärdigförklarande dom. Den domen – du är rättfärdig – avkunnar Gud inte på grund av våra gärningar eller vår ånger utan endast för Kristi skull. Kristus ensam har sonat våra synder och för hans skull skänker Gud oss nåd och rättfärdighet. Hos Gud finns nåd och syndernas förlåtelse. Därför kommer vi till honom som syndare för att av honom motta nåd, precis som publikanen. Den människa som inte kommer till Gud som en syndare kommer inte alls till honom utan bedrar bara sig själv.

Insikten att vi är syndare som saknar all värdighet inför Gud är något som människor värjer sig mot även om deras egna samveten antyder det. Ingen önskar stå som ovärdig inför Gud. De som har erfarenhet av den insikten kan intyga att den är mycket smärtsam och oroande. Ja, förtvivlan ligger nära om ingen hjälp finns. Den enda verkliga hjälpen mot syndens smärta är evangeliet om Jesus Kristus. Ända från syndafallets dag har det varit den enda hjälpen för syndare. Evangeliet är ett löfte om en oförtjänt nåd från Gud som förklarar syndare rättfärdiga för Kristi skull. Det är ett säkert löfte från Gud och det enda som kan stilla ett oroligt hjärta. Evangeliet upphöjer oss syndare till Guds älskade barn som frimodigt kan träda fram inför Gud för Kristi skull. Amen.

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, ge oss en rätt insikt om oss själva genom ditt ord. Låt oss i din lag se att vi är syndare. Men skänk oss också din Ande så att vi tror på Guds nåd mot syndare. Ja, du har sonat vår synd och uppenbarat det för oss genom evangeliet. Bevara oss i den tron och låt ditt ord trösta våra hjärtan. Amen.